

## VAIRUOTOJO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS

### I. PAREIGYBĖ

1. Kretingos rajono Darbėnų gimnazijos (toliau – Gimnazija) vairuotojo pareigybė priskiriama kvalifikuotų darbininkų grupei.
2. Pareigybės lygis - C.

### II. SPECIALŪS REIKALAVIMAI

3. Mokyklinio autobuso vairuotoju dirbti priimamas ne jaunesnis kaip 21 metų asmuo, turintis vairuotojo pažymėjimą, suteikiantį teisę vairuoti „D“ kategorijos kelių transporto priemonės, o vežant mokinius mokykliniu autobusu, turinčiu daugiau kaip aštuonias, bet ne daugiau kaip šešiolika sėdimų vietų, be vairuotojo vietos – vairuotojo pažymėjimą, suteikiantį teisę vairuoti bent „D1“ kategorijos kelių transporto priemones.

4. Vairuotojas privalo turėti ne trumpesnę kaip trejų metų šių transporto priemonių vairavimo patirtį nepriklausomai nuo to, kokios kategorijos (D1 ar D) transporto priemonės jis turi teisę vairuoti.

5. Mokyklinio autobuso vairuotojas turi žinoti, mokėti ir išmanyti:

5.1. kelių eismo taisykles, autobuso sandarą ir eksploataciją, saugaus eismo, keleivių vežimo ir bagažo gabenimo nuostatas;

5.2. suprasti eismo pavojus ir įvertinti jų rimtumą;

5.3. pakankamai gerai valdyti autobusą, kad nesusidarytų pavojingų situacijų arba atitinkamai;

5.4. reaguoti, jeigu patektų į tokias situacijas;

5.5. elgtis pagal Kelių eismo taisykles, siekiant išvengti nelaimių keliuose bei netrukdyti eismo srautui;

5.6. atkreipti dėmesį į visus veiksnius (alkoholį, nuovargį, blogą regėjimą, emocijas ir kt.), kad visiškai galėtų pasinaudoti saugaus vairavimo galimybėmis;

5.7. užtikrinti visų eismo dalyvių saugumą, ypač silpniausių, labiausiai neapsaugotų, rodant deramą pagarbą visiems kitiems;

5.8. transporto priemonių priklausomybę kategorijoms, jų paskirtį, naudojimą, leidžiamą maksimalų svorį;

5.9. autobuso agregatų, sistemų ir prietaisų paskirtį bei jų išdėstymą, vartojamas eksploatacines medžiagas ir jų keitimo periodiškumą, techninių gedimų požymius;

5.10. valstybinių techninių apžiūrų periodiškumą;

5.11. kelių eismo taisykles ir saugaus eismo pagrindus, atsakomybės rūšis ir jų taikymą už žeidimus;

5.12. autoavarijų priežastis, rizikos veiksnius, susijusius su meteorologinėmis sąlygomis, kelių tipais ir jų danga, paros laiku, kitų eismo dalyvių menka patirtimi;

5.13. psichologinės būsenos (dėl alkoholio, narkotikų ir medikamentų poveikio, ligos, nuovargio, buities ir darbo sąlygų, emocijų) įtaką reakcijai ir dėmesiui, eismo pavojaus supratimui ir optimalių sprendimų priėmimui;

5.14. saugumo veiksnius, susijusius su keleivių vežimu;

5.15. taisykles, kaip elgtis įvykus autoavarijai;

5.16. autobuso ir gyvybės draudimo tikslus, rūšis ir rizikos grupes;

5.17. autobusų klasifikaciją ir paskirtį, sandaros ypatumus;

- 5.18. autobuso vairavimo ypatumus dėl riboto matomumo;
- 5.19. veiksmus ir keleivių evakavimo taisykles kilus gaisrui;
- 5.20. tachografo naudojimo taisykles;
- 5.21. nustatyti autobuso gedimus, turinčius įtakos saugiam eismui ir aplinkai, ypač vairo, pakabos, stabdžių, padangų, žibintų bei posūkių rodiklių, reflektorių bei skaidytuvų, veidrodžių, priekinių stiklų, valytuvų, išmetamų dujų šalinimo sistemos, įvertinti gedimų rimtumą ir juos pašalinti tinkamiausiu būdu;
- 5.22. prieš važiuojant patikrinti autobuso tvarkingumą, komplektiškumą ir pasirengti saugiai vairuoti:
  - 5.22.1. patikrinti eksploatacinių medžiagų kiekį agregatuose ir prireikus jomis papildyti iki reikiamų normų;
  - 5.22.2. patikrinti, ar autobuse yra reikalaujami įrankiai, saugos prietaisai ir įtaisai, pirmosios medicinos pagalbos suteikimo priemonės;
  - 5.22.3. tinkamai sureguliuoti vairuotojo sėdynę, veidrodžių padėtį, saugos diržus.
- 5.23. laikytis darbų saugos ir priešgaisrinių reikalavimų, atliekant transporto priemonių priežiūros darbus, šalinant gedimus bei vartojant eksploatacines medžiagas;
- 5.24. eksploatuojant autobusą, taisyklingai naudoti variklio paleidimo įrenginius, valdymo pedalus ir svirtis, kitus (antrinius) transporto priemonės valdymo įtaisus;
- 5.25. naudotis autobuso saugos įranga bei mokinių vežimo saugos įrenginiais;
- 5.26. taisyklingai eksploatuoti autobusą, kad mažiau jis skleistų triukšmą, ekonomiškai naudotų degalus, neterštų aplinkos;
- 5.27. laikantis kelių eismo taisyklių reikalavimų, gerai valdyti autobusą lygioje vietoje, įkalnėje (nuokalnėje), važiuojant atbulomis, nesudarant pavojingų situacijų;
- 5.28. pasirinkti optimalų eismo režimą, atsižvelgiant į kelio ženklus, kelių žymėjimą, signalus, eismo judrumą juostose, oro ir kelio sąlygas;
- 5.29. laikytis saugaus atstumo iki priekyje važiuojančios transporto priemonės, atsižvelgiant į sustojimo kelią;
- 5.30. laiku įspėti eismo dalyvius apie atliekamus manevrus važiuojant eismo juostomis, sankryžose, nuvažiuojant nuo bortelio (sustojimo vietos) arba sustojant;
- 5.31. atsižvelgti į dinامينius transporto priemonių gabaritus, veikiančias jėgas bei atsargumo priemones, kurių reikia imtis dėl taškomo vandens, purvo ir kt.;
- 5.32. saugiai įlaipinti ir išlaipinti keleivius;
- 5.33. įvertinti kitų eismo dalyvių (pėsčiųjų, dviratininkų, mopedų vairuotojų, važnyčiojų) veiksmus ir laiku išvengti pavojų;
- 5.34. numatyti galimas avarines situacijas, nustatyti eismo pavojus, įvertinti jų rimtumą ir laiku priimti teisingus sprendimus autoavarijai išvengti;
- 5.35. suteikti pirmąją medicinos pagalbą nukentėjusiems;
- 5.36. laikytis vairuotojo etikos ir vairavimo kultūros, vykdyti policijos ir eismo reguliuotojų nurodymus;
- 5.37. rodyti santūrumą kiekvienam eismo dalyviui, susijusiam su avarija, bei policijos darbuotojui, sustabdžiusiam autobusą.

### III. FUNKCIJOS

6. Išvykstant į kelionę, vairuotojas privalo turėti reikiamus dokumentus (vairuotojo pažymėjimą, transporto priemonės registracijos leidimą, valstybinės techninės apžiūros taloną, įstatymų nustatytą draudimo dokumentą, kelionės lapą, maršruto tvarkaraštį ir kt.) ir prireikus pateikti juos kelių eismą kontroliuojantiems pareigūnams.

7. Vairuotojui neleidžiama išvykti į kelionę autobusu, kuris yra techniškai netvarkingas, nenuplautas, nesutvarkytas jo salonas, be dokumentų, kelionės lapo ar maršrutinio tvarkaraščio. Draudžiama važiuoti esant neblaiviam, sergančiam ar pavargusiam tiek, kas gali sudaryti pavojų eismo ir keleivių saugumui, be priešgaisrinės saugos priemonių, vaistinėlės. Draudžiama vežti

pašalinius asmenis, vartoti autobuse necenzūrinius žodžius, rūkyti mokiniu akivaizdoje, važiuoti didesniu kaip 70 km/val. greičiu, sugedus autobusui palikti mokinius be priežiūros.

8. Laiku ir saugiai privalo vežti mokinius į paskirties vietą (į gimnaziją, iš gimnazijos), stebėti, kad mokiniai saugiai galėtų įlipti ir išlipti iš autobuso nustatytose sustojimo vietose (stotelėse) pagal mokinių gyvenamąją vietą.

9. Privalo nuolat prižiūrėti autobuso techninę būklę ir jo komplektiškumą, laiku šalinti gedimus, turinčius įtakos eismo saugumui, pritvirtinti skiriamuosius ženklus pagal nustatytus reikalavimus.

10. Privalo laiku pranešti apie įtariamus autobuso gedimus ir pasirūpinti autobuso diagnostika.

11. Privalo suprantamai ir laiku (kasdien) pildyti kelionės dokumentus, tausoti patikėtą turtą, efektyviai naudoti eksploatacijai skirtas lėšas.

12. Privalo vykdyti saugos ir sveikatos darbe, priešgaisrinės saugos reikalavimus.

13. Privalo reikalauti iš mokinių laikytis mokinio elgesio taisyklių, užkirsti kelią drausmės pažeidimams.

14. Privalo laukti mokinių autobuso nustatytose sustojimo vietose (stotelėse).

15. Privalo stebėti juos įlipant (išlipant) į autobusą ir tik jam sustojus, tvarkingai, teikiant pirmenybę jaunesnio amžiaus mergaitėms ir berniukams bei invalidams.

16. Privalo priminti mokiniams, kad į kitą kelio (gatvės) pusę eitų tik nuvažiavus autobusui ir tik pėsčiųjų perėjose, o jei jos nėra, stačiu kampu, įsitikinus, kad arti nėra važiuojančių transporto priemonių.

17. Privalo vežti mokinius su nuolat įjungtomis artimosiomis žibintų šviesomis; šias žibintų šviesas bei avarinę šviesos signalizaciją įjungti ir sustojus, kai mokiniai įlaipinami (išlaipinami) tamsoje arba esant blogam matomumui.

18. Įvykus nelaimei ir jei yra sužeistų, nedelsiant privalo iškviesti policiją ir greitąją medicinos pagalbą, jei įmanoma, suteikti pagalbą pats arba pasitelkus kitus, be to, sugedus autobusui, nurodyti mokiniams, kaip racionaliausiu būdu pasiekti gimnaziją ar namus, ir apie įvykį pranešti gimnazijos vadovams.

19. Privalo dirbti vadovaudamasis šiuo pareigybės aprašu, Gimnazijos darbo, vidaus tvarkos taisyklėmis, Gimnazijos nuostatais, personalo etikos kodeksu, higienos norma ir kitais norminiais teisės aktais reglamentuojančiais veiklą Gimnazijoje.

20. Pagal grafiką privalo tikrintis sveikatą, išklaudyti higienos įgūdžių kursus.

21. Privalo laikytis priešgaisrinės ir darbo saugos taisyklių.

22. Esant reikalui privalo atlikti kitus teisėtus Gimnazijos direktoriaus nurodymus.

#### **IV. TEISĖS**

23. Vairuotojas turi teisę:

23.1. susipažinti su gimnazijos vadovybės sprendimų projektais, susijusiais su jo veikla;

23.2. teikti darbo, susijusio su šiame pareigybės aprašyme numatytais pareigomis, tobulinimo pasiūlymus;

23.3. vadovaujantis savo kompetencija, pranešti tiesioginiam vadovui apie visus einant savo pareigas išaiškintus trūkumus ir siūlyti būdus, kaip juos šalinti;

23.4. asmeniškai užklausti kitų darbuotojų ar specialistų informacijos ir dokumentų, reikalingų jo pareigoms vykdyti;

23.5. reikalauti iš gimnazijos vadovybės pagalbos vykdant savo pareigas ir teises.

#### **V. ATSAKOMYBĖ IR ATSKAITOMYBĖ**

24. Vairuotojas atsako:

24.1. už emociškai saugios mokymo (si) aplinkos gimnazijoje puoselėjimą, reagavimą į smurtą ir patyčias pagal gimnazijos nustatytą tvarką

24.2. už savo pareigų, numatytų šiame pareigybės aprašyme, netinkamą vykdymą ar

nevykdymą pagal galiojantį Lietuvos Respublikos darbo kodeksą;

24.3. už įstatymų pažeidimus, padarytus vykdant savo veiklą, pagal galiojančius Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų, baudžiamąjį ir civilinį kodeksus;

24.4. už padarytą materialinę žalą pagal galiojančius Lietuvos Respublikos darbo ir civilinį kodeksus.

25. Vairuotojas tiesiogiai pavaldus ūkio dalies vedėjui.

---

Susipažinau

---

(parašas)

---

(vardas, pavardė)

---

(data)